

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Relationi e disvorsi varii Italiani, italienisch und lateinisch - Cod. Durlach 26 bis 32

Varie cose del Stato de la Chiesa Romana - Cod. Durlach 29

[s.l.], [1558-1592]

Sedis vacantis, ordo, tam in administratione vrbis, et status ecclesiastici
quam in creatione noui Pontificis

[urn:nbn:de:bsz:31-236279](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-236279)

Sedis vacantis, ordo, tam in administratione

urbis, et status Ecclesie quam in

Creatione novi Pontificis

Mortuo summo Pontifice, statim eius cadaver

aperitur, et a Penitentiarij, S. Petri Laua-

tur, deinde imbalumatur, quod si continet

genit, exera, mori, ad Vaticanu statim

transportatur, et in Aula, in qua consisto-

na secreti haberi solent, induntur et ornantur

vestibus Pontificalibus, deinde trans-

portatur in sacellum S. Petri quartum

iuxta Aulam Regiam, ubi ab Aulicis,

et ab alijs pedes desculantur, ibique assistunt

duo Presbiteri Penitentiarij S. Petri, et

quatuor, aut sex milites elicti solite

militari Pontifici. *in manu dno*

Sumo mane, si natee, aue vespere, si ante pran-

dium monentur, Cardinales conuocati per

cursores, de mandato *Dom. S. Secarij*, Eora

uo congregati in Palatio vaciano in du-

la via qua consistoria secreta fieri solent

ubi viginti Annus Cardis Camerarius pre-

sentat sacro Collegio anulum piscatorij

qui ubi agnitus fuerit fingitur omnibus

inspicientibus, idem fit de sigillo quo

plumbabatur bulla.

Deinde depreceantur tres Cardinales primi cuiusq;

Ordinis, nimirum Epus Ostiensis, qui

est Secarius, 2° Presbiter, 3° P.^s

Siaconus, qui una cum Anno Camerarij

curam suscipiant, custodiende ut cui

pro secum, et pro eius defensione, milites
 contribuendi, et expensandi pecunias ex
 Casu 5to Regi; pro expens. necessarijs, et
 pro constituendo Concilio, et pro eius sus-
 tentione, et in dicta prima eius Congreg.
 eligentur sex milites contribuende pro
 ditione vobis, et evens statum. Sic.
 Deputate iam tres abij Cardos pro ordina-
 tis ex equis defuncti Pontificis, et di-
 solere deputari secundi Card. cuiusmodi
 ordinis, nempe 2° Ep^o, 2° Presb^o,
 et 2° Diaconus, qui ex bulla Pij 4°
 super reformatione Concilii data, pro
 sumptibus premissis non plus nihil
 impendere, decem millibus ducatis, com-
 putatis parvis singulis, et regalibus

tam Camerarij et Scribarum, et aliorum
Camerariorum, quorumcuq; officiorum, et
Ministeriorum.

Constitutione suo Sub. in sacro Collegio in
eadem Congreg. re. vrbis S. et Civitatis
Leonis, sine ut vulgo dicitur Burgi
et vicij, eorum assignat' censuram
mutuam, solent fere semper Sub. et
a defunctis Pontificis un' electi, vrbis et
Burgi, confirmari a sacro Collegio,
et confirmare omnes alij Sub. Provi-
ntrium, et Civitatum status etc.

Qua Congregat' re. Similia facta creatura de-
fixa, solent associare Cadaver defuncti
Pontificis, quod est sacello vrbis quare
infra ad divi Petri edem, ubi nunc est.

locatur in Cappella Gregoriana prope Caricellos
 ferreos, propter comoditatem deambulandi: pe-
 des ipsius defuncti, quod de causa saluti Socrus
 lus frequens magis et minus concurrere,
 et pietate quam gererent in talem Socrus
 furem, ubi viduatus tres dies, hac de ca
 relinquitur, postea tumulo demum constructo
 reconditur a sac. sac. S. Petri.

A praedio primj diei post mortem Socrus
 Cardinales de privati civitatis ordinis, una
 cum sacraario congregantur in aedibus
 S. sac. S. Petri, ubi agunt, et exequi-
 mandata, quae sibi commissa sunt a sacro
 Collegio, pro custodia verbi, et pro extructio-
 ne Conclavis, et pro annona, et sic continuantur
 singulis diebus ubi opus sit, usque ad ingressum Conclavis.

Primo Cardinalis camerarius, sacrum moderans,
Pontifice, associatur semper a custodia
vindicantia Pontificis, usque ad ingressum foris
uis, quoniam per hoc ipsum stat maxima custodia,
et alitur cum sua familia, sumptibus
camere aptis in loco Pontificis, usque
ad creationem novi Pontificis.

Qui singulis Cardinalibus assignat per fore
rum in Palatio Vaticano mansiones
ubi commorari queant, sicut libet, usque ad
ingressum foris, et durante Cardinalis
familia ibi manere possit, ut commodius
mandum, et ceteram sibi sine parare que
libet queat, ipse autem Primus Cardinalis in habitaculo
parat in Palatio, quam habitabat dum
Pontifex, usque ad creationem novi Pontificis.

Mortuus, aut omnes Librarius, et familiares
defuncti Pontificis similiter, ut a lebanis
vivente Pontifice, usque ad ingressum Conclavis.

2° die simul congregantur Dni Cardes. in
Aula qua superior die, pro expeditione
et ordinatio gubernij Urbis, et sacris
Liti, et conclavis, quo conveniunt illi duo
Subjes in pra. congreg. electi, aut confirma:
a. Urbis et. S. et. Surgi, ad prestandum
Juramentum fidelitatis, sacro Collegio, et
iurat. lustris S. S. Angeli, et. Ducibus
militia conficienda pro custodia Urbis, et
Conclavis.

3° die conveniunt Dni Cardes ad dom. Petri
in Cappella Sixti ubi recitatur
exequia pro anima defuncti Pontificis,

22
qua sic per sex dies sequentes continuantur
in eadem Cappella, et eadem hora per tres
alios dies sequentes celebrantur in media
Cathedra S. Petri, ubi Pyra magna
extructa est, et in signis defuncti Pontifi-
cis ornata, et semper missa eiusdem
diebus celebratur a Cardinalibus, 1^a a
Decano quo impeditur a 2° Ep^o, altera
die celebratur missa a p^o Presb^o, 3^a
die a 2° Ep^o, vel a 3° si p^o die a 2°
fuerit decanatus, 4° die a 2° presb^o,
et sic singulis diebus observatur, Eius
ordo.

In ultimo die exequiarum habetur oratio lati-
na fundebis, qua laudantur, et commendantur
facta, et actiones, et vota defuncti Pontificis.

Singulis diebus novem diebus de canonicis missa exierit
 quoniam, (quod) oves congregantur in sacran-
 tum Petri, prope viciniam Cappellam sicuti 4.
 ibi leguntur littere a Tubero. ^{hinc} status ecc.
 missa, et quae de novo emergunt, nona
 sacra, et ordinationes faciunt, Intra
 munitate praeter Regum, et Imperatoris, et
 aliorum Ducum, qui non veniunt
 simul omnes, sed sedit unus, vel duo, cas
 alios, intermitatur quisque, auditur, et bene-
 que cuique de mandato Seculari et sacri Collegij
 respondetur per Secretarium sacri Collegij;
 solent a. oras Regum, et Ducum significare
 solent, quae ex morte Pontificis percipi-
 rant, et sacri Collegij, et sedit a. postea, rang
 aut defensores, et aut benemeriti, se eroper

suas offerre, pro conversatione, eade[m] sabbe
te Joris, et reliquis spiana, eripis sacras
Lici, quom[od]o officia, oblationesq[ue], conerdate,
et laudant[ur] eisq[ue] gratie ingentes agunt[ur]
per sacrum Collegium.

In primis exequijs, quae pro die pro dia defuncti
Doxeifris, celebrantur a sacro in d[omi]no Cappella
Sicci: et in eadem ecc[lesi]a Divi Petri ce-
lebrant, ducenta missae pro dia ipius Dox-
teifris, a his non diebus. Uraxentur ex-
equijs, celebrat[ur] in cenam, aulib[us] autem
celebrant[ur] datur pro elemosina vni
Julium.

Car. si vero s[an]cti Petri, datur centum auseri p[er] a
die taren, Clerici, et Martinarij, et Cap-
pellarij. Sacrantur singulis diebus cenos,

101
et Cardenas, qui de pectore ex pyra, et ex
aleantibus.

Absoluta missa quatuor primi Cardinales, unus
eo Cardinale qui missam celebravit, in duci
gloriaibus nigris, et mitra Cardinalicia
orationes consuevas legunt, et ceremonias so-
litas peragunt, circa Cavalecentum.

His peractis 12° die post mortem ipsius Pontificis
celebrat missa spiritus in solita Cappella
S. Petri 4° in die a S. Petri, a Decano, sive
coadjutore, a 2° Ep^o Card^o, qua peracta
habent orationes, qua loquitur or^o Card^o
ad electionem optimi Pontificis, post propositis
omnibus rebus humanis, et maximo citius
ad creationem pervenerint. tanto gratiam
nem Deo, et hominibus esse certant.

1001
In Bullam Pij quarti super reformatione Conclavis
decem in dies a morte summi Pontificis celebran-
tur Cardiales discesser expeceant, et in eam
exequias nonam continuorum dies celebrat.
rec. in illo processu uberius differere, quae aut
ingressum Conclavis, quod si in 9. diebus
occurrerit aliqua singulari, et magna
festivitas, propter quam sic omnino eunda
celebratio exequiarum, nisi in aliis diebus
conspiciatur debeat, in numerum nonam dies
ne per unum quidem retardetur ingressum
Conclavis.

Habita oratione per Cardinales bini incedentes
processionarii, in sua unusquisque ordine et tem-
poris dignitate, precedente cruce, exiit
et de ea Cappella, Post incedentes Episcopi

sequentes Presbiteri, ultimo loco Diaconi Cardines
 ingrediuntur Conclauem, et ante crucem stant Canonici
 Cappelle Pontificis, Cantantes Hymnum
 Veni Creator spiritus, et ubi oēs Cardines perueniunt
 iuxta in Cappellam Paulinam iuxta portam ubi
 Pontificia, et adoratio Pontificis postea fieri so-
 lere, cantato versiculo, et responsorio, et omnes
 spiritibus oēs Cardines Cappas nigras accipiunt,
 et accipiunt motetas, quibus habitas Cardines
 propriis sedentariis, et singuli ducunt ad suas
 cellulas.

Quod si qui uelint occurrere ad mandatum domini
 Cardines quia clauditur Conclauem, nisi b. c. c. c. c.
 notari, ab ingressu. n. Conclauis usque ad illam
 horam qua clauditur, tunc famuli impetrant
 ne pro suis dñis, eum familiares Prelati, et

151
quos inuident suos suos hereditate, et manus
decurant, et alij nati Pontificis obsequi
periclitantur.

Conclauae autem constructae intra certas edas, et uelas
separatas, ubi hoc colle constructae, quae
sunt cardinales, tam prius, quam a bina, quae
sunt cellulae latitudine - - et
longitudinis pedibus - - et altitudinis - -
habere quae argenteae et lignis gradibus
quae scolarum subterreant, et ianua est ex
scora, quae non habet claustrum, in qua
tam cardinales, quam eius conclauis con-
morantur, et oia seruitia corporalia
sibi peraguntur.

Constructae autem conclauae, scilicet diuisione cellulae,
signati numeri, et quae sunt cellae, etc.

fuisse policia, signata n^o i. 2. & t^o e^o policia
 fuisse, ubi nomen cuiusq³ Cardinalis scriptum
 est. Ille in uno vasculo, & in altero fuisse
 et oes complerentur simili modo celebrarentur
 sortis, dum Cardines sunt congregati pro se
 exequias in d^o Sacram^o s^o Petri, tubas
 aut quatuor d^obas ante ingressum son-
 itant, ut unusquisq³ suam oblatam ubi
 sortis oblatam ornare, et m^ostruere queat.
 Parant^{ur} aut^{em} oes sua^m sortis Cardⁱⁿu^m proprijs, et
 vetibus v^oid^o, qua^m not^o vulgo app^ollant,
 violaceis non v^oid^o Cardⁱⁿu^m creati a Pope.
 sine defuncto
 A mandio aut^{em} eiu^odem diei quo in Sorclane
 vigilia fuerunt Cardinales congregati in
 Cappella Paulina, ubi quodq³ ois^o Inf^o v^oid^o aut^{em}

Regis Gallie, aut Hispaniarum, aut aliorum
Imperium solent Reges, et proinde man-
data suorum Imperium, et ipsi respondere
sacrum Collegium ex viciis, et presbiteris gl'icis.
In eadem praesentia Congregatio, qua fit eo pro die in Con-
clavi, admittuntur omnes Custodes Clavis Con-
clavis, qui sunt omnes Imperium, Prae-
sentes in Curia, Barones Romani ac for-
sennales, et alii, ad presentandam suam
fidelitatem in manibus Decani, si quid
aliud occurrerit agendum, presentatur
a Cardinalibus.

Circa vero quinquagesima aut sexagesima nocte coram
coguntur eorum omnes, praeter Cardinalibus
absentibus, cura est vivendi cessat, et omnes
alios expellendi remanent, et tunc facit.

Diabibus sequentibus, primis uiribus ordinis
nimini Secano, 9° Presb^o, eo p^o Diacono,
una cu^m P^o Camerario

Sumo mane sequenti diei, ante post prandium,
conuocatis omnibus Conclauicis in Aula
Regia, et in Cappella S^{er}uati quatuor clauis
trius Cardinalis de p^o uocati una cu^m Camerario
accurate domos cellas conclauis inspi
cunt, et si quisquam, alius Inuentus, q^{uod}
reperere expellitur. Deinde, reuersi ad
sacellu^m imponunt et mandant mag^{istro}
Ceremoniam, ut ab hac uoce Legat^{us} nomina
uiru^m Conclauice, et quoru^m uocatus
si serit se mag^{istro} Ceremoniaru^m, et recogni
tis exit ex Cappella, unus post aliu^m
ordinatim, quod si quis ulterius reperire

infamie vocam sub seos, et officij, et bene-
ficij privare? De seors telexano? sub eadē
pena revocare, cognemini? dae? in d. canobus
iux. reformationem. Sij quarta.

Conclaniam? nomine excepere Cardinalibus
concedatur omnes in conclavi exi-
tentes, et si sunt, aut familiares
iporum Cardinalium, aut officiales, aut fa-
muli publice utilitati et comoditatis
in servientes, et sy oco, aut decem oco
solent et duo unicuique Cardinali, aut
ad summum tres familiares seniores,
et infirmis concedunt, in consue? Sij
quarta de reformat. Conclavii, sacrista
vnicuique uno clerico eadē in officio,
duosq; magistri Ceremoniarum vocatur militum

celebrationi et simili cum officij, adesse etiam
 Unus sacerdos pro confessionibus audiendis a ma-
 iori Card. parte per secreta suffragia electus,
 Unus Collegij Secretarius eorum. Duo medici:
 Unus Chirurgus, unus Anatomarius, cum uno,
 aut duobus seruientibus, unus faber ligna-
 rius, unus Cementarius, duo barbitonsores,
 cum uno aut duobus seruientibus. Qui
 omnes non est aliqua Card. familia, sed
 aliunde per fabas secretas eliguntur, et
 qui plus voce habuerit, delectus inelli-
 gitur, eis autem salaria se publico tribuuntur.
 Quod si quis ipsum Conclane iam ex aliunde gram
 per hostium ingressus fuerit, omni honore,
 gradu, officio, et beneficio, ipso facto pri-
 uatus est, tradendus Curie seculari, a serui-

mis penit. punitur ex contumacia
medica p. 4.
Siccas, aut alias sententias, nullius rogam,
aut legitimum aliquod impedire, aut
recipere, omnes gratias, dignitates,
et privilegia bonae fidei, penam
excommunicationis sine relaxacione
subeunt, absolventi facultate sibi. Porro
fieri volumus, excepto more antiquo
et alijs etiam penit. punitur.

Adhibita hac diligencia perquirendi, et
perlusendi locum, cardinales
bona devota conveniunt ad Sacellam
Pauli, ubi cardinalis Secamus celebrat
erat missam privatem, abq. ceremoniis
nisi ex parte pacis, que cardinalibus

omnibus prebetur, et Cardinales omnes, pres-
 terquam celebrantur missam a manibus
 Secani sacram Eucharistia sumunt
 Sacer enim p[ro]ter Cardinalium prece-
 dit causa missam quotidie celebrare, aut
 sepe, aut in ipsa Cappella Paulina,
 aut in Cappella Sixtina, aut
 Sacram Congregationis, que in
 hyeme, aut autumno, sacer esse solet
 ibi. diebus vero est in hora ^{ma} p[ro]p[ri]a
 soler, postea si hora p[ro]p[ri]a a mag[is]t[ro]
 Ceremoniarum, a tra et intelligibili voce,
 oram ipsi Cardinalibus venerunt
 ad seminum, sequitur Bula Inj[un]ctio
 et: contra Simoniacos et hereses Pa-
 pam, et p[ro] ceteris in C. ubi pendul[us]

de elec. lib. 6. et Cemensis Romani
cod. tit. et Bula Pij quare super
reformatione Concilii. ultimo loco
legitur forma Inramener; secundum
quam cardinales omnes iurata, se a bea-
tissimis que continentur in dictis
Bulis, et in d. 8. et in d. 10.
Cemensis, et aliarum constitutiones, si qua
ab ipsis addite propositae fuerint, que
aliquando propositae demum solent, ni-
hilominus differant ad locum Congre-
gationis post mandatum.
Inramener forma a Magistro Ceremoniarum
sumpta talis est. V. B. Hos
Episcopi, Presbiteri, et Diaconi. S. R.
et Cardinales, in hoc sacro Concilio,

pro electione fuerit. Romani ac vni-
 uersali Pontificis congregati, pro-
 mittimus. Iuramus, et nouemus, ac qui-
 libet nostrum promiserit, iurauit, ac
 nouerit, quod constitutionem felicis
 recordationis Iulij Papae secundi;
 cui per vi presentia nostra, alia et
 inuestigabili uoce locum, ad usum
 obseruabimus, et quilibet nostrum
 obseruabit, quodq; in cuiuscumque
 fuerit electione, omni priuata
 affectionis, uindictatione pro-
 sita, et cuiuslibet passionis, et
 connexionis, et obligationis ne-
 cessitate, nec non fraude, et mendacii
 contemplatione cessauerit ac nullis

antiquae, sed solum deo inspirante,
pura, ac libera mente, ac nuda electionis
causa, iuxta constitutionem Pie me.

Gregorij Pape 2^{mi} in generali Conc.
Lugdunensi editam, et c. ceterum, si
nullo modo cogam nobis sceleram, nota

no scera prestabimus, et quilibet rōm
prestabit, sic nos deus adiuet,
et sacrosancta euangelia.

qua scera quilibet Cardinalis suo
ordine decet ab ipse cargeris
ambabus manibus in mar-
ginem crucifissi, in libro mis-
sali iuxta uerbum te igitur,
et iuxta consecrationem pro-
sciam singulis proscera a magis
Cecemoniam?

ceremonias, profert eadem verba, sic me
 deus adiuet, et sic sancta dei Evan-
 gelia, ut vultus figuram crucifixi
 porrigit in mensa, praebeat duo
 vas vel tribus vestibus ad p^{te} Sabiti, et
 rogari.

Iste Juramento, metris apicur de capi-
 tulis conclauis, que solent fieri curae,
 a Card. vel a futuro Pontifice obser-
 uandi.

Dum hoc prout a Card. in d. cap-
 pella Paulina, eadem hora conclu-
 uisbe conueniunt in Cappella
 Sixti 4^{ti} et Clum sacri Collegij
 proponit privilegia, et immunita-
 tes solitas concedi ipsi conclauis.

finis

volent etiam inter ipsos convenire
ut Comitatibus illius partibus qui
in sum Pontificem electus erit
volent alijs Comitatibus pro cella
domini sui, que de jure pertinent
ad ipsos Comitatibus sex marcas du-
caty auri, aut maiore, aut mi-
nore summa pro ut inter
ipsos conventum fuerit, atq; ita
se observarent omnes promittunt
et iurant.

Elegerunt autem quatuor, aut
sex, quibus mandatur cura exe-
quendi de privilegijs, et pecu-
nia promissa, et Comitatibus
suis Pontificis exigendi, cum
aquis

equaliter inter ipsos conlatus
dividendi.

Item de iure collegij regali de
omnibus supradictis inter prela
tos peractis.

Summarium facultatis et
privilegiorum conlatus.

Privilegia autem que concessa sunt
conlatus huiusmodi sunt.

In primis recipit Prefectus ipsos in nos
familiales, et ut eorum nominant.

Item factis est protestationes et quod
deant privilegij et non depreat.

Sabatum protestationis

Item factis est omnes Palatinos

Item factis est omnibus, etiam quod ad

inventionem beneficiorum
Item dat licentiam, et facultatem
doctorandi quocumque Ep. Curia
Item creandi Advocatos
Item legnandi spuriis, aut bastardis.
Item facit eos exemptos ab ordinariis.
Item dat exemptione a gabelis, et
a decimis
Item absoluit eos a quibusvis exco-
municacione et interdic-
tione per annum.
Item remittit fructus male perceptos
Item dat gratiam expectativam
ad tres collaciones, et ad presen-
tia valoris cenae annuorum
Item dispensat cum nobilibus ad

quatuor incomparabiles cum alijs
ad tria et ad unum regular.

Item ad quatuor pro illegimo et ad ordi-
nes, et ad successione et ad honores,
et officia.

Item dat licentiam de non promovendo
ad septennio

Item concedit quod illegimo no teneant
facere mentione de defecta in qui-
buscuq; amissionib;

Item de promovendo ad ordines quot-
cumq; etiam ex tempore, etiam in
curia.

Item dat licentia absolendi parochianos,
etiam in casibus reservatis ordina-
rijs.

Item ammiratione nota

Item concedit facultate resignandi;

et permittand. Ex curiam tam

conclauit quam illi qui in eorū

favorem etiam si simpliciter resi-

gnauerint cum derogat. regula

de infirmis et sup. petitionis gratias

Item mandat expediri literas gratias

super omnibus primis

Item quod deus fides transumpti

sub datū Rome apud sanctū Petrum

in die Coronationis

Multas et alia privilegia adduntur,

et minimeur secundu conclauis

caz petitionem et Pontificis volun-

tatem

Si superent tempus poterunt ad scrutanda
 faciend, deuenire quoniam secun-
 dem constitutionem Pij quarti Car. 14
 post ingressum conuocato omni mora
 post posita atq, etiam omnia capitulos
 predictos, unferiunt que primis diebus
 fieri solent, ut diximus electionis ne-
 gotio uacent, et singulis diebus conti-
 nuu faciunt et in primo scrutatio
 excedere liceat

Scrutinium constat suffragij clausis qui
 sup unus quisq, Car. 14 uocari iubet
 cui magis placet, et in suffragio potest
 quisq, Car. 14 nominare unu uel plures
 et primo ponet nomen ipsius eligentis
 deinde nomen electi, uel nomina deoꝝ

Si plures nominaverit et secreta sunt
Eor suffragia re Summaris respectibus
liberitas diminuat nec aut impediat?

ideo obviatur usq ad nomen electi

et nominati, et utitur datur Ep
Card. N. tit. S. et 2 locisq signa-

tive Etigo in sumum Pontificem

D. M. D. Carlem N. Hec ultima

part Veri licet sit computata tunc

no est obviata ut privilegi no-

men electi et nominati

Quotidie igitur servitium potest et debet

fieri, solet autem fieri ante pradium

tantummodo celebrata namq Missa

per R. D. sacristam, Magister cere-

moniarq etia voce clamat sabella

afferantur eam quilibet consuetudo
 pro Card. affere tabella in forma et
 ab amena operum omnibus ex sacro
 S. Pauli ubi Miraculata fuit et
 clauso ostio

Imponunt quaedam capitula ad Card. et
 spectantia in futurum Pontifice observan-
 da et a quolibet Card. manu propria
 subscribuntur in eadem forma et uni-
 cuique Cardinalium datur exemplum dictorum
 capitulorum subscriptum. Et omnes un-
 guis Epi. presbiteri et Diaconi S. R. E.
 sac. ut infra pro bono et felici regimi-
 ne reg. conservat. statim subnati
 iuramus, et promittimus quod si
 quis ex nob. clericis fuerit in Papa

statim post electionem de se celebratam
Iurabit, et promittet pure et simpli-
ter, et bona fide servare et reman-
ere facere cum effectu omnia et singula
infra scripta nec non et publica
intra 9. capitula continentia quae
erunt in 1. in electione Pontificis
per se manu propria signabit nec
non infra tres dies infra coronatio-
nem suam dabit et bullas omnia
praedicta capitula continentia quae erunt
in 2. in praesentibus capitulis
capitula sunt haec quae sequuntur
Et quia variantur fere semper in quolibet
Sede vacante. Praesentibus. Sicut
in fere omnia 9. Capita respiciunt cum

publicam cum magis privata fertur
 utilitate et privilegia exemptionis
 cognoscitur.

In fine vero hinc capitulos appositum sunt
 sequentes tenentur: Ego N. deus in
 sum Pontifici prima die et viginti
 prima die Junii hinc et adimplere
 et in omnibus operibus omnia pure sine
 pluribus et bona fide utique cum
 effectu ad hanc sine aliqua cau-
 sat. Verborum ita me deus docuerit
 et de sancti dei Evangelia.

Hoc vero factum in die et viginti / N. C.
 Car. Missati Rome congregati in
 conspectu ante altari in quo Roma
 communis celebrari sicut supra.

inter nos unanimiter et concorditer
ordinata pro defensione ^{ce fidei}
et libertatis Ecclesie pro reformat^{ne}
Ecclesie in universis libertatis, et pa-
cis inter futurum Pontificem et pop-
ulum S. R. E. firm^{is} confirmando
Juramentum ad S. dei Evangelia cor-
poraliter per nos facta et ab eis al-
terius personarum, ac vicarij publici
Infractis tanq. personis Legationis
nomine S. R. E. ac sacri Collegij
nostri et omnium quos Interest vi-
pulantibus q. quicunq. nunc q. mi-
nisterius fuit ad apicem Apostola-
tus, omni dolo fraude, et machinatione
veniens et omni prorsus except^{ne}.

se mota veniat, et adimplebit omnia
 et singula in d. scriptis contenta nec
 illis que eos aliter contradicunt di-
 recte, vel indirecte publice, vel occulte
 quodq; post electionem, et ante publica-
 tionem, omnia et singula predicta ut
 prefertur, confirmabit, et approbabit
 auctoritate nostra, et de novo per am-
 plam provisionem faciet et perveniam
 donec in omnibus et per omnia volumus
 omnibus nostris, et notariis, et testibus
 suam subscriptam manu propria se
 obligabit.

Cyr. Jo. Ant. de bellonay Epus et Archiep
 Car. li. ita provisionem, et hanc, et in
 eorum propria subscriptam, et in se

Card. ^{let} se subscribunt unus post alium
secundo ordine e gradibus electo
vero supra additur Imperator subscrip.
Ego Urbanus Catholica ecclesia electus
epus servus servorum domini, et me manu
propria subscripsit sup.
Deinde proponunt privilegia solita
concedi. Conclavisti rogant. q. Card.
ut veterem consuetudinem obser-
vare velint, quae capitula ubi loca
sunt confirmantur. Deinde decer-
nitis, ut ab omnibus subscribant.
et si secus Pontifice confirmata fore
primorum decretum aut tale est
Nos Ep. presbiteri, et biamini S. R. E.
Card. ^{let} uniter electam representantes

pro electione futuri Romani Pontificis
 facienda in unitate s. spiritus in Con-
 clavi nostro simul congregati, prespi-
 cientes quod dilecti nostri familiares
 et alij qui in d. Pontifici nos servi-
 di remanent laetantur eorum rebus
 et rebus in d. conclavi nobis re-
 concludere non formidantur ut in
 illis vigiliis et aliis laboribus non
 parum non sine eorum gravi iacu-
 ra sustinere non cessant, ac nimis
 et maiores et cum deat. ^{ne} moti
 promittimus et quilibet nostrum
 qui in Rom. Pontificiam clericali
 fuerit promittit quod omnia et singula
 beneficia quomodolibet qualificata
 ubicumque sint et in Romano curia
 vacantia et existentia cuius

117
cursus annuus ualens tammodi corti
storiale non sint nec ad S. R. C.
Cortiam collatione peruenire eisd
constat. Si pro rata dicitur de
iux ordinatiore deputatorum eisd
condonatis, conferre de illis et
providere, nec non sumam sex mil
lium pueri anni in auro pro
Camera R. d. Cardinalis in Pon
tificam eligendi, utendum infra
mensam a die electionis, nec non
quatuor annos panni rotati de
meliori sorte, pro eoz quolibet, nec
non mandata de providendo cum
prerogativa, et alij gratijs privi
legijs et indulgijs concedi, utitur pro
ut latius in mandato, seu suppli
cationibus de super ampliendis

et signandi explicabitur, nos nunc
 volumus, promittimus, et decerni-
 mus, ac nostrum quilibet in Romae
 Pontificis^m electioni fuerit ante promissio-
 nes decernit omnia et singula eius
 consilium, ut prefertur cunctis,
 ac si inter capta in prioribus consilia
 per nos facta in similibus nostris cha-
 pitulis et decretis concessa, data, facta,
 et putata cunctis obligat^{us} robore et
 momenti fore, et esse, ac per rationem
 efficaciter habere auctoritatem,
 et inane quicquid per nos a quocumque
 quomvis scienter vel ignoranter
 contentari contigerit.

Decretum vero fuit ut ab
 omnibus subscriberent.

Quod si congerit aliquem cartam esse
in verbo de sena in camera sua in
tra curiam non interfecta tali
congregⁿⁱ ad eam camera per magna
ceremoniaz deferant. ^{per} septa
ab illis per quos, curata, et subterpre-
ta ut ab eis et infirmis confirmant.
et subterpreantur ^{idem} de Bullis
et quibusvis alijs in d. congreg^{ne}
per alios factis, et approbati, adhi-
biti et recitati, et ipse Mag^r. Cren-
natis ^{de mand. Reg. h.}
decan^{us} et nomine sui collegij
Isti per actus si cardinalibus vnde bitur
sententia per per minus in aliam
Eoram, eodiem diffect, ubi autem

Tenentur ad unanimitatem hoc mod. fit.
 Deum ut successu reliqui per
 ordine inuigunt, et ad Altare
 pergunt, et genibus flexis pariter
 Rex Altari inmittunt in Calicem
 schedulam in qua voca dano
 um, et pluribus ad Pontificatu
 ste auct. ad inuigunt uoced
 scerua in Calicem tenentur
 Deum p. Presbiter, et p. biam
 ny a sed. by hui dixerunt
 altare uigunt, ubi est Calix
 aureus parua cooperay, prepa
 ray ad impunenda d. suffragia
 scerua, et ubi inuigunt si ay
 inuigunt Calicem et unum

211
volumen reperitur cooperto calice
cum patena.

Secundum hunc ordinem per hunc tabellam
Alam et deo per hunc modum per hunc
accidit proprie ad Alam tunc deo
cum patena & calice incipit
calicem deoperant et de hunc de
data sua clausa in ipso calice
immovet deinde statim calix coope-
rit patena per p. hunc deinde
per hunc de operant per hunc Al-
tam ad hunc hunc cum alij
de hunc hunc ordinem sequitur
2. Equi et sic singulari ord. de
servat idem hunc hunc hunc
cum hunc et p. hunc hunc
con

confidentes Jure Altare in Decano
 usq; ad sine sententia quod semel
 dicitur in Jure sui non tenet
 in Calice sicut est exponit
 presbiter 3° Diaconus sicut
 hoc ad tota Mandata accedat
 mittantur in Con. sicut in
 admissio sicut in Episcopo sicut
 de p. dicitur in p. dicitur et
 Diaconus sicut ad accipienda beata
 euntia sicut in sua altaria
 unum sicut in Episcopo sicut in
 usq; Diaconus aut sicut in p. sicut
 sicut remanent Jure altare
 ordinari et sicut in sicut
 sicut sicut sicut sicut
 in man dextera elevata, sicut sicut
 sicut in Calice sicut sicut

ultra modum horum vestra vel
 e pluribus hinc sunt vestra
 ad cartam H. H. Grotan trina
 Deinde deinde ut est alij ordine
 supra ferre, vestra sua perignit
 variis suffragij, Vocatur in sacellu
 piagi ceremoniarum, quiculi passim
 videntur searum quoddam alij pau
 lo altius et minus parvo rotato
 doquestru ante gradus istius altaris
 exire, item violetis tunc talis
 sua continentur cum vestra vincta hinc
 tali seano deponit et Intus
 illis caribus primis sub vno pipe
 pro seano deponit terquidaltore
 faciem ad Cartes in parvis ter
 bellis aliis preparat, sedem
 vltis vltis aliis suis hinc vltis

14
cum legitur de hereditate bona
ut ab eorum legibus et actibus
quibus in qua in dicitur et dicitur
non inveniuntur et legantur in
sumum. Per hoc est et reli
que omnes explicantur et
sunt de materia in materia
et legantur et per dicitur et
non inveniuntur et legantur
Inveniuntur et dicitur, Cardinales
trigula signat quod dicitur
quod et dicitur et dicitur
non inveniuntur et dicitur in quo
sunt in materia non inveniuntur
et dicitur quod dicitur et dicitur
dicitur et dicitur et dicitur, in
eod, autem dicitur et dicitur et
non inveniuntur, cum linea, ut

5. Magna ad Jovem Jovis p[ro]m[iss]i
 Mercurius 111
 Saturnus

Ne autem lites vel acant. ut p[ro]p[ri]e
 stantur, ut vno vto oculis n[on]
 sine sententia videri possit quod
 quot saluunt vota et in fine
 memery,

In fine numerus ledula que sub
 tot quot lites in cubana u
 quodis quibus in quibus ledula
 n[on] abatu,

Perfero tena vno p[ro]brateny no
 tatei d[omi]ni in tuo solis suffragij
 et numerus, publicat, ut p[ro]p[ri]e
 quotus quisque suffragia sa
 brevis numerum Decanus cartij
 subellony. s. Georgij sic v[er]bi gratia

Decantat ut si quis alius vult accedere
 accedat nulla assurgente ne loquente
 dicit Decantat finitum est sermone
 Et sic comburunt. Sicut suffragia oribus
 missis et aliis, deinde per fragorem
 accedunt ad cellulas proprias ad
 foras dicitur. Et in medio notat
 Votum legitimum nomen et electionem
 Sum. Pent. et Rom. timbat duobus
 tertius. Veluti non sum timbat in Cor.
 hanc 56. Lat. et sequitur. Rom. 18. Card. lin.
 qui sunt due partes. Ceterum in Canabani
 existantia et unum. Ceterum Sabat.
 Sedatione. Ceterum notat. in Pontifici
 quia tota decantat ad electionem. Sum.
 Pent. et Rom. per Vbi sermone seron
 in finitum obsequent. Decantat ad
 Salutatione in sum. Pent. et ad ad.

ratione, qui est modus eligendi
in sum Pontificatus et sequentior
quia Palam non videt recedere a
promissa, aut hinc factores illius
Card. quo ad Pontificatus conon
tate perducere non deest numerus
Votum integrum in hi alij viderent
periculum Creationis illius imminere
temere perterriti ne Pontifex fiat
sine ipsis ad illius gratiam sit. ton
vilianda vicinere sunt multi
qui alij non conuenient et ita sepe
vixenemere videmur in hi plus
valeat minor q. maior emendat q. cer
tatum in primis salutare q. papa
contendit. Et promissone ad eum
de secularibus conuenient quoniam
libenter se potuerunt sine illis

Sentire tali electioni eamque acceptare
et de hoc semper in^m Instructione mandata
magis Comissarius aut Secretario
Collegij nec non presentat. q. h. itenq.
contingent fieri terminu^m fieri de
tunc suprad. electione, quod
fiat alij prohibito presentij
electionis ne quid derogatum
intelligat. Sicut electioni iam
facta a quocumq. nonnulli electus
nulla modo futurus sit. videtur
ut statim si Sed. patitur in
minut. in aliam. Seram. ad. Sed.

Hoc factu. devenit. ad semit. Secret.^m
et Pons. electus in Salute. cha.
Cardinalibus sedet in loco suo ant.
— Vbi. Cantis. subibat. et more. solite
de late. cedule. ubi. vobis. Cardinalibus

in Calicem, et hunc altare contineat
 ipse altare, iam antea deditur Patri
 fuerit quibus consuevit. Sed et
 antequam deditur in Pontifici deditur
 solent nunc nomen dicitur deditur
 Liba annuatum. Sarrum et amant gratia
 Quo peracto dicitur in dicitur deditur per
 dicitur deditur. Interrogat. Quia nomine
 Velit vocari, quod dedit nunc, indutus
 Vestitus pontificaliibus pharisaicis
 Sicut et mitra dedit in dedit deditur
 Sicut antea deditur solent deditur in
 deditur gradatim. postea. obedi
 no a Cardinalibus postea deditur
 indutus cappis violatis a quibus
 deditur postea deditur nunc deditur
 deditur. deinde deditur manus
 deditur. deinde deditur manus

et a Pontifice solemniter suscipi-
tur et deorsum et papulo in
primo Tronco per gratia dei Jerusalem
crucis abbatem publicat. Et Tronco
Sanctissimo. Vobis gentium regnum
gratia Papa Salomon Constanti
N. gratia nunc. Vobis. Vobis
orate Deum pro. Et. Me. Et. Ad
tam defertur in sede Pontificia
iudicium. S. Petri. Attenuatus a. Can. Lus
in salute Pontificali cum capis
Violateis. Vobis. pro. Vobis. Vobis
predecessoribus. cruce. precedente
et. Cantentis. Capelle. papalis. cum
sanctus. Te. Deum. laudamus
et. fada. omni. ante. vobis. vobis
fermat. S. pro. vobis. vobis. vobis
vobis. vobis. vobis. vobis. vobis

apud Romanos Petrus et Paulus cum
 phrysiis et mitra in capite
 sunt delatus fuerit infra illos
 sub data item in phrysiis abe-
 ditatis, pedes q² item deosculato
 et manibus et cardinalibus. Cui
 prescriptis panibus deoscula
 et nono deusculato cognosce
 vobis Bavariis. Preterea alij
 sanctiarius admittit ad osu
 hunc pedis item in fedia colla
 vatur, et defertur in Tabernis
 duplicem prudentibus casibus
 prostrantur et magis comitant
 tum ceteris altavoc accu-
 mulante vniat vniat Papa H.
 Clapit per se ad nulli dicitur ipse

Creationis Coronat in flamma
 s. Petri, statuto die 4. Aug.
 Ceterum qm. Oratorum quod h.
 Conventus qui in Pontifici
 electione creatus fuerit esse
 prohibetur tñ aut Oratorum
 suscipit omnes ordines et
 consecratur Epus, postea coronatur
 tur Papa et in ipso Coronatur
 Clavigerius papulo s. Petri
 Postremo Equitatus associatus a Car
 dinalibus in statuto ad divi
 Joannis Lateranensem Basilicam per
 sessionem regnanda, cum sit illa
 ipsius Pape particularis.

...
 ...
 ...

Somma de' Capitoli affermati e giurati
 da Cardinali del Concilio
 da osservarsi da chi sarà
 Papa.

[Faint, mostly illegible handwritten text in Italian, likely a list of chapters or articles.]

[Faint, illegible handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript.]

[Partial view of handwritten text from the adjacent page on the right.]